

JĘZYK POLSKI

WYMAGANIA EDUKACYJNE W KLASIE I – POZIOM PODSTAWOWY

Niżej przedstawione kryteria ocen należy rozumieć koniunktywnie

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który spełnia następujące wymagania z trzech obszarów:

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji:

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna:
1. Odczytuje zawarte w tekstach informacje jawne (odczytuje znaczenia wyrazów, zw. frazeologicznych, zdań, grup zdań uporządkowanych w akapicie)	B
2. Wyróżnia argumenty w tekście argumentacyjnym	B
3. Zna pojęcie aktu komunikacji językowej i wskazuje jego składowe	A
4. Odróżnia słownictwo oficjalne od swobodnego	B
5. Rozpoznaje i nazywa podstawowe funkcje językowe (informacyjną, ekspresywną, impresywną)	A
6. Rozpoznaje typ nadawcy i adresata tekstu	B
7. Rozpoznaje zastosowane w tekście środki językowe	B

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1. Uczeń zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela.	A
2. Zna cechy charakterystyczne poszczególnych epok niezbędne przy analizie tekstów literackich i innych tekstów kultury	A
3. Wskazuje zastosowane w utworze środki artystycznego wyrazu: epitet, metafora, porównanie, apostrofa, przerzutnia, hiperbola, powtórzenie, wyliczenie, antyteza, pytanie retoryczne	B
4. Rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego i bohatera (postać mówiąca, fabuła, sytuacja liryczna, akcja)	B
5. Rozpoznaje omawiane gatunki i rodzaje literackie	A

III. Tworzenie wypowiedzi.

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1. Tworzy dłuższą wypowiedź pisemną i ustną (np. rozprawka, interpretacja utworu literackiego lub fragmentu)	D
2. Tworzy samodzielnie wypowiedź argumentacyjną (stawia tezę, hipotezę, dobiera argumenty i przykłady ilustrujące wywód)	D
3. Sporządza plan wypowiedzi	D
4. Dobiera właściwe słownictwo	C
5. Wykonuje działania na tekście cudzym: cytuje, streszcza	B
6. Publicznie wygłasza przygotowaną przez siebie wypowiedź	C

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto następujące wymagania z trzech obszarów:

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji:

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1. Odczytuje sens całego tekstu	B

2. Rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł) – odróżnia wiadomość od komentarza	B
3. Wskazuje charakterystyczne cechy stylu danego tekstu	A
4. Zna pojęcie znaku, uzasadnia, że język jest systemem znaków, rozróżnia znaki werbalne i niewerbalne	A, D
5. Rozpoznaje i nazywa dodatkowe funkcje językowe: poetycką, perswazyjną jako rodzaj f. impresywnej	A, B
6. Odróżnia słownictwo emocjonalne od neutralnego	B
7. Rozpoznaje różne typy błędów językowych	B
8. Definiuje znaczenia słów	A

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1. Określa problematykę utworu	C
2. Wskazuje funkcje zastosowanych środków artystycznych	B
3. Charakteryzuje omawiane gatunki i rodzaje literackie	C
4. Odczytuje treści alegoryczne i symboliczne	D
5. Dostrzega w tekstach wartości narodowe i uniwersalne	C
6. Prezentuje własne przeżycia wynikające z kontaktu z dziełem sztuki	D
7. Analizuje teksty dawne	D

III. Tworzenie wypowiedzi.

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1. Tworzy rozprawkę, interpretację utworu literackiego zgodnie z podstawowymi regułami organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej	D
2. Tworząc samodzielną wypowiedź argumentacyjną, porządkuje argumenty	D
3. Publicznie wygłasza przygotowaną przez siebie wypowiedź, dbając o jej wyrazistość	C
4. Wykonuje różne inne działania na tekście cudzym: parafrazuje, sporządza konspekt	D

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto następujące wymagania z trzech obszarów

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji:

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1. Rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł) i politycznych (przemówienia), odczytuje zawarte w nich informacje jawne i ukryte	D
2. Odczytuje sens całego tekstu oraz wydzielonych fragmentów, potrafi objaśnić ich sens oraz funkcje na tle całości	C
3. Rozpoznaje w wypowiedzi ironię, objaśnia jej funkcje	D
4. Odczytuje zawarte w tekstach informacje jawne i ukryte	C
5. Analizuje i definiuje znaczenia słów	D
6. Rozpoznaje manipulację językową w tekstach	D
7. Rozpoznaje w czytanych tekstach stylizację (archaiczną, dialektyzację, kolokwializację)	C

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1. Rozpoznaje konwencję literacką w obrębie pewnego historycznie określonego zbioru	B
2. Wskazuje zastosowane w tekstach środki artystyczne: synekdochy, paralelizmy i inne wyznaczniki poetyki danego utworu (kompozycja, genologia) i określa ich funkcje w utworze	B

3. Wykorzystuje w interpretacji utworu konteksty (np. literackie, kulturowe, religijne, filozoficzne)	D
4. Porównuje funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich	C
5. Porównuje utwory literackie lub ich fragmenty; dostrzega cechy wspólne i różne	C
6. Wykorzystuje w interpretacji elementy znaczące dla odczytania sensu utworu, np. słowa-klucze	C
7. Dostrzega związek języka z wartościami	D
8. Dostrzega w czytanych utworach cechy charakterystyczne epoki: średniowiecza, renesansu, baroku, oświecenia	C

III. Tworzenie wypowiedzi.

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1. Tworząc samodzielną wypowiedź argumentacyjną, dokonuje selekcji argumentów pod względem użyteczności, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie	D
2. Opracowuje redakcyjnie własny tekst (dokonuje przekształceń, skrótów, eliminuje niejednoznaczność)	D
3. Operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych omawianych na lekcjach w klasie I	C

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą, a ponadto następujące wymagania z trzech obszarów

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji:

wymagania szczegółowe z podstawy programowej	kategoria taksonomiczna
1. Wskazuje charakterystyczne cechy stylu danego tekstu, rozpoznaje zastosowane w nim środki językowe i ich funkcje	B
2. Rozpoznaje w wypowiedzi ironię, objaśnia jej mechanizm i funkcje	D
3. Rozróżnia rodzaje stylizacji i określa ich funkcje	C
4. Rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych	D

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1. Wskazuje wyznaczniki poetyki danego utworu z zakresu wersyfikacji, kompozycji i genologii oraz określa ich funkcje	A, C
2. Dostrzega w tekstach kultury prezentowane konflikty wartości	C

III. Tworzenie wypowiedzi.

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1. Tworząc samodzielną wypowiedź argumentacyjną, hierarchizuje argumenty	D
2. Publicznie wygłasza przygotowaną samodzielnie wypowiedź, dbając o dźwiękową wyrazistość przekazu, tempo mowy i donośność głosu	C
3. Stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne	C

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto następujące wymagania z trzech obszarów

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji:

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1. Rozpoznaje specyfikę tekstów popularnonaukowych, odczytuje zawarte w nich informacje jawne i ukryte	A, C
2.Samodzielnie dociera do informacji i szuka literatury przydatnej do opracowania różnych zagadnień	D
3.Rozróżnia pojęcie błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej	B
4.Analizując teksty dawne, dostrzega różnice językowe (fonetyczne, leksykalne) wynikające ze zmian historycznych	D

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1.Uczeń zna dodatkowe teksty literackie i kultury wskazane przez nauczyciela na lekcjach	A
2.Wykorzystuje w interpretacji utworu samodzielnie dobrane konteksty (np. literackie, kulturowe, religijne, filozoficzne)	D

III. Tworzenie wypowiedzi.

wymagania szczegółowe z podstawy programowej:	kategoria taksonomiczna
1.Przygotowuje samodzielnie wypowiedź (wybiera formę gatunkową, odpowiedni układ kompozycyjny, analizuje temat, wybiera formę kompozycyjną, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie)	C
2.Stosując zabiegi perswazyjne, zdaje sobie sprawę z ich wartości i funkcji	D
3. Opracowuje redakcyjnie własny tekst (dokonuje uzupełnień, przekształceń, skrótów, eliminuje niejednoznaczność, sporządza bibliografię i przypisy)	D